

Excerptum procepi et protokolu potocznego Grodzkiego Wilenskiego, w dacie niniejszej wy-
rządzonej się zapisanego, et corundem sub pieczęcią Uniejskiej Gubernii tegoż p[er]
Stronie potrzebniajey iest wyspan.

Roku Tysiąc Osmset siedemastego
Miesiąca Novembra Dwudziestego Dnia.

Przed Aktami Grodzkimi p[er] Wilenskiego, stawiając ofobiciu w[sp]r[eci]w[ie]ż[nie]m
procesu niniejszym w treści wyrażonej się opisanej do protokolu powyższego, w nastę-
pnych słowach pisany = procesy zmianem W[oj]t. Michała Antyckiewicza pra-
zydentai Catey Kapituły Wilenskiej przeciwko W[oj]t. Antoniemu Kraszewskiemu
kanonikowi Wilenskiemu Dobr Kapitulnyemu Braszewin, Semetowowi
i od niego substytuowanemu Jp. Ignacemu Fuchowi tychże Dobr Dacima
wey o to że W[oj]t. Kanonik Kraszewski przyjąwszy pewne warunki w
Kontrakcie przepisane, i one wyjął nie najmożniej, i pod zarządkami obojga
zawony między wielu innymi mianowicie, że wsi skae Włoscian nad swo-
winnowac w Inwentarzu opisane, nieurzuwać panstwa czy inaczey, iak
tylko na Uprawę Psoli, i inne gruntowe potrzeby, nie dopuszczać oray do
domu na żadne ustronia, (choćby zbywaiega była, nie brać parobkow
sierznych z Włosci, chyba z przyoznaczonego niedostatku Inwentarza, i
wzrostu bez uisiku iudniaki i dania powodu, do skargi a takim razie dozwio-
nym z Włosci na potrzeby fundowe, parobkom dawac ordynacye i mieszkanie
Zaplaty, maiz w Inwentarzu przepis powinnowsi Włoscian skiej przyja-
nia kolejno z Włosci na stróżstwo do Dworu trydniowe, pod zarządkami
i podobnie nie urażyć, iakowe Włoscie swo zatogodniowiz z Chaty panswyzny
powyżsane byci miało, tych i wielu innych Kontraktowych warunkow, iako
tez przepisani Inwentarski nadotrzymuie, owszemu przez substytuta
iego Jp. Fucha Arbitralnie w ludzich Dobrach, co w[sp]r[eci]w[ie]ż[nie]m podobaj; do
kieruiego stamie, i maiztek w każdym względzie uspry - Zaplatony w Try-
tnie nader Inwestny, Jp. Fuch Włoscian na panswyzny, i inne powinnowsi
pne przy, a co najgorza zaizty ustawirzneni handlami odnowawoy
powinnowsi od gruntu, pedri Włoscian w ustawirzneni, i daki podrobie, nie
tylko z wresceny, Dworna niematy, lez zakupiay po Skopandzynie w
Wielkiej Włosci kresceny, takie soty, i innymi Transportkami w dalkie
Mieysca prowadzą handel, nadto i epire Tydom i Ruskim Kupiectwem
bauizaym się podwody hurmem zapredac, a za czas w drodze utrac-
ny za dni kilkanacie poliora za panswyzny wizey iak dni dwa, nie
ktorym Dzieni ieden albo żadnego, przez co ogotoid Włoscian z Włosci i koni,
ani tych dokotowac mogay, wize narzucaim niy Zapomogey Wprzezy, a w
samey rzeczy na wize z ich uisemienie; gdy Włoscian, z niemamy Za-
pomogey, w podrozach ustawirzneny, iaciz niy, a czego Jp. Fuch nie tylko z
wielkie biem zyski, lez nadto i epire przedzibierie, widoki rozporzeni do
Kapituły niesprawiedliwych o Zapomogey pretensyi - Ze przysto czy
powinnowsi dostateczne nawszystkie potrzeby fundi, nizery w[sp]r[eci]w[ie]ż[nie]m potra-
bowaniem znaney lioty mieszcznych parobkow niy za naroz, kto-
rym Ordynacyi niedac, i w Arbitralney zbył nikieranney Zaplaty kupu-
a iczli ktorym nadroz, dac Ordynacyi tym za ich prace nie nie ptaci - Na
strazy powinnowsi pedri kolejno po osob kilkanacie i po odbyty powinnowsi
dospat sie odpuzora, lez przy Robotach zatrzymuie na stroistwo per-
dzy, takie po kilkanacie osob nie uwalnia (hat od panswyzny, lez
try dni obyte poliora za Dzieni ieden, potrzebniaj do susiez podustroyi
niostem zajmuyaych się, lub do iakiey Swiezey Ustugi, i na stroistwo do
Kobrynis ludni, a tych usagle utrzymuiaz nie nie ptaci - lez tylko po
dwadzi pa uprzony Chacie odstępuie - Na gwalty pedri ludnosć Catey nie
doszty, przestarszaych, szonyh i katekuz, i żadney osoby dla pilnoci
do przypadku po usi adz niezostawuie, a przy tej powinnowsi iako
i przy

Handwritten marginal note on the left side of the page.

i przyjmych Obywaniu za ława porozumu, lub przywidzeniu, nie miłojer-
nie owym Zapamiętanie biał ludzi, przez co niektórych na kauce Dorowia
porabawid - Showba przy mionym Wdofianom nadać żadnej pomocy,
lecz skoro się wzmogła, podziatami Sygodniami, za Remamentowu plan-
szeryny - Tuboionym przez niego nadać Zapomogi na wyżywienie Wce-
sney, a jeśli da iakby z Tofki swicy, nierapieswie w Wtosianiskie Kiazki, by
w swoi Regestrach, aby tyle nie sprawiedliwie naliczał, i le sie Jemu podobu
będzie - Jak w tym niestępnym pretensyjum, niedość poroz sprawdy,
posuwa się z prozbami do Pradu, wyprawdano Skłtaw, przy których
rednostronnie iakby dawane, zapomogi, i iakby potrzeby Wtoski przedsta-
wicie podstępnie, iak się to iawnie okrywa, porowawiając przed-
stawienia Jp. Żuka na Skłtawie w Roku teraz. Tymczasem Ofensett Sied-
mnaftym przez Jp. Nizry Ziemi Kobyński ekspedycywanym dono-
rone z Wenyfikacya, przez Zestanego do Kapituły Reuzerom uaynioney -
Niemaia przy stopu żadnego do Dni niedzielny, i swiętych przedi-
Wtosie do Robot na te Dnie usposobionych, kaze z Daleka woi Ma-
tenyaty, nasypuwać Zboia w Wory, nakładac na sędawdy; wypra-
widła Drogi, a tak niedaie prawie najumniejszego w sprawie o-
technienia, ani czasu do naboiestwa (presejciańskiego porowaw-
Len udy nieony serony biorze z Wstrowia, przediono onego Narawa
na Wies, a gdy po oaysereniu z paruziorow niewstae do Wagi, zmuszasto
Odwawie czystym dnem - Narawa na Chaty Wliwo Zboia, po ian kow
kilka, i w odbieraniu onego kreywidi Wtosian - przyjmując pi-
nięze w czasie przy wstym od Wdofian przy nie sione, polisa
na Remamenta, i pretensya, Antedatuie kwity, a przeto wybledzi
się niemogac, czyni umiepanie; widoki na koni czasy, dladie-
bie Remamentow pienięznych, iakby na Wtoski zaległych - Wiele Wto-
sian niemogac iuz rno się Zbytne, przy mien, i Utraci w przypr-
koj Nadziei, dzwignienia się, porzezi i Swie, Siedziby i wyszli przy
A z takim zdarzen Jp. Żuk nowe użany na Wdofian narawa,
kaze zarabiac na Jego Zysk postoge, i pienięznie Wbytki wyzskwie
nie sprawiedliwie, ai Osady wszystkie przydy, na pustosze - O-
wiziany Jp. Semitor wedle Kontraktu zahadowac lasy, nie tylko
obowiazku nie uskuteczni, lecz owym dawne Braszowski lasy
Zuiperyd - Takie Kontraktow obowiazany do porzynienia po Onych
Erekeyow, i onych na Grunie Zoffawienia; tez Erekeye z wielkim Wto-
sickiskiem postawi one wzbrem, i rnowe neka Wdofian do pre-
wierzenia na grunt Jego Maiatku - Ze zguby i zuiporenia Brasz-
wshy Wdofian, nabywszy Zna onego Maiatku, gdy uż, nie-
wiele z Wdofii spwidiewac się zysku w moie, uż zwrout Swie

W tym miejscu
nie należy
trwać

Widoki

Widoki do oddzielenia kapitału pod poręczami za Resananta na
Włochy i Lips mogi dawane w Sofianow; których Izuby i ak Sam był
przywrócić; tak wedle wyznaczonego w Kontrakcie Warunki, i adney Bo
nifikacyi w yskiwai nie może. U tego procesu podpis w proto-
kole następnie się wyraża: Takowy proces w imieniu Włoch
Michała Awstafzkiewicza prezydenta i całej Kapituły Wi-
lenckiej i ako przony podpisuicy: Józef Sippke

godem Jan Antonowicz
Grodzki Wiceprezydent

Prof. Kap. 57 do 1/2

Actum W. Pol. 9108

Concepto Processu et Supra

1817. gbra 10. ^N Oskiadze.
nie wgniozie Wiel. 10.
Stromy Kapitulę Wiel.
na Jow. 10. Kraszewski.
zoy Hulca w wieś wó.
Kian Wraszewicki
wypisane.

7 Do tego Guberniuge Starby, Bismep zstad Durbawnych Komisjony
do siebie, ja in roidui y ad shorbu Guberni naowcas Starbey - a
podym Brokutor Lawizfli zshad, a poruzumiwawnyy u uwajim
Sapiadami y Lornizimnyami, litorgybe naowcas byto diwizui, my
Lestany ligalny Komisji, Lorniany Grantio porobita, dokumenta
myznata, toz dokumenta y pliany, y cadi dritu podpisane puz Strony,
Oo Kolligium, podym do swadu, a nakonie do Naywyshego
Jego Imperatorfliuy meici Potworskura midsawida
y w lony 1709m zynada Kapituda wlinfha naywyshe wlym putawir
Druui razm idowoluiim munifinia wtoiuar swoit, na uwe
nabyde Grunda, uwajimni muidlinia ludyl wtoiuar id nowo na:
byzyl Grundell zwiosta, y po adwideniie tego uwytkego nay-
wyszym ukazum - Komisjono swego do Branawica zshige Jyomii
Slydas Jozfada Mizshige podata, letoy naznawuyuy miysca do
Pudidliuias Ladno, ungalowawny to uwytke puz Komoruias,
nidawny grunda im myshigle Dworacz, cadi dritu, possiuyt
imni subardowawnyu Porfurowi Ignaciu Jyomii do exeluu
yi, wsludiu ugo, zobowiazany nowo nastalym Dwunastoliet
nim kontraktum zorkawny widlu pliany y woli tau naywyshego
Potawawuias, jakotez y moich Brynyptow Kapitudy wlin-
fhu, to uwytke spidnie wstawnym kontraktum, co ona potawawida
Oporudum zaimadq moyz maiz, starawim, y laryzami, na
uwytke rynyje, a nawdany made uwazajic awantawz
Tak wyci widlu Jmiiunye Jozge Imperatorfliuy meici Porta-
nowinia uwytke dolowawny, nie mizrobitan nagannigo oworn
z boizflum dia shorbu, naco uwytke Prad Guberni Godwifli
znaydu u sibi dowody, Jowy Brokutor mudy Lawizfli zaszidaw,
a Kapituda wlinfha tau pliany, zole dokumenta, y naywyshe
Approbatz nato uwytke ztoiy - Takim obyoiniim w nay-
zofuy subie shardie Boguzshige umiwiniazic, y zastiguyic
nadobz zalebz za starawi w pubnaci shorbowym, my Komisji
do Dragego, co do zawdazeniia shorbowy ziemi, muz nabyei
mizumni majifliio Grancizytko, apnito niewolui poriadny,
ym shorbowe myzgrawicozia Dobra Brapawine

majflii nicht

Majtli' niel' uimere niqome zabronic' nalywai, z udarza myshor
 Dze z Bray Brounie, takim pomyshim ja nalyshim Fokwarli
 Bronne, y Dymshli' Branuicze, zamuniayé za Bronne, moy
 wlasny majtba japo w gubernii wibysfluy podziory, od powidru
 demuz' Fokwaruwi, zycenié mezu, myshigdoi' byda do tego powoz
 Dan - zyciicim mezin, y julyby z Bronuicze shargi Bogusfluygo
 niwshod one nalyshim, az Kapituda wibysfla i tunc' Fokwar
 kami puony grauiy niwshigto, kopsami niwshigto, y ba w
 w roku 1607m mda auguda uagzona, ludmiq liaty mid nalyshim
 z Druzo Zura, onaruyi zmyshliwi widoczne wo Bogusfluygo, iz
 Druzo Zura zawdazca Kapitulu ziemy - tily zai Brawo byto ze
 gramiay y spoboyu, obywadil niwshigto myshigto mezu tunc' i
 sharbowego, atym wijay Duchowonego, tego auu Brawa, tunc'
 auu Brawo monome, auu Brawa Duchowone niwshigto,
 zabazca ze Druzo Zura tytko do tunc' niwshigto - nabonié,
 kopy niwshigto y puony, shargy onaruyi tunc', y zestrany kopy -
 tunc' tunc' w tym dustratoru surgo zylat, zadna ni
 zapda sharga. — Co do shargi mezu z wlosian Branu
 wshlich uisawshim? w ymnie Brawi? w shudshicim? woli w tym
 shargi niwshigto tytko naywshigto y wlasnych mowich Druziow?
 Inwshigto niwshigto sam, ali Kapituda mada, myshigto z adnuy
 niwshigto y w tym wozoznie mezu - mui Brawo shargi wlosian
 ni, y w kazdym czasie mid Kapituda: ali ona zadnuy sharg
niwshigto, w armiyu w gladié wlosian zawné, w niwshigto
 july, y w opshicim Podatshiw kalidam mezu niwshigto, w grando
 liui Daj zawné y shargi, y shargi zwné niwshigto, july y
 shargi Druziow - w tym do shargi wicy, y wotow do shargi
 shargi roudadum, zapomegi mezu by do 40000 rubl - tunc' z shargi
 wozny dai muiadum - roudadum sam z adnuy, y nato w komi
 shargi wibysflim wyshigto muiadum wotow do 20000 Rubli bliz
 ko. Druziow wot, shargi do shargi 10 wshigto w shargi,
 abym y sobie y ludziom niwshigto shargi z adnuy polia -
 wshigto Fokwarli na nowe restawrowadum, a july nowy wyshigto, —
 wshigto wshigto

1817 - 16ra 15.
Kopieca
wz. na k. 100, 100. 100. 100.
nabawa

wyższe wozumne budowle wybudowane, do ułubienia w
sini pługami muru dożył, onę guszył, y w pomie Dwarowi
y Ludem mydalem, rowda do ułubienia tyjy Dyta wykopalem,
Horem: do Dworku Sto tyjy Torze na polipsumi tyli Dóbr,
zastępiłm pku od wo Bogusługo na opuw, abym natychmiast
ztyli Dóbr został wyprawy, a w miysie naleziny mni summy
do 12,000 Rubli srebrny ad tyjy za roze Dworku, letor. w dli
Kontraktu sz mni do zrozenia w ostatnim roze, to Bogusługo
oszed mni, nietylko bez sadu wyprawy z Praszewia, lecz
własnoia moji Dwidziem zapmierz -

do Awardze - ze to ciete Dwidziem w dli Praszewia. To obo-
bieniu bynajmniej, ani nada, ani ju Gubernatora obchodzi ni-
mnie, tytko samy Bogusługo; Kow y uimotrze Homania
bo na zadny szarg w tym tyli ju niezastępiłm - tedy jedn ak
ybe Parliwiltu dorozeni niopuici, mne Dzia ju powiedzi,
ze liudy miał po Rodicaku majten, y ony zamieniał, mógł mni
y puiędzi, a gdy tyli od Bogusługo niwierzad, y od niwoge
w tym porze uimiał, ma do obchodzi Rowina Bogusługo
tan ju Dwidziem ju bynajmniej Guberna Bogusługo ma z
obchodzi, choćy one mógł, wystawie widoczny -

Gdy wiec ta wo Bogusługo szarga, tytko jst Parliwiltu, z umoty,
z uimonturowania pchodza, gdy ona tytko ni zimy d wi-
do liu podana, jst Dzia zadania uimotryni, wnezech bynajz
mniej do juo uinalizacych, gdy otym wrytkim ju Gwartny
Gubernator wrydnie, o rankach Dwidach, y od Kapituły arliwiltu
poinformowanym dostataznie byz mne, gdy od wtorian samy
Kapitulnych zadna niezastępiłm szarga, saum ni tytko z Dworku
Dwidza Bogusługu uida, ale uimotryni w tym do
Dwidza Bogusługu - mne niwoge moji obzeiwie zapm-
trebye Dwid, albo wrydnie Guberskim pod Dab, w gure wymei
niwoge, albo od Kapituły arliwiltu, otym samym trobliwici
moji Gwartny respektu nad wtorianami, wrydnie niwoge
pudacy explianu pod piciu - mne tra 15 - a Gurtu podana
ju Gubernatorowi somemu

przez królewskie
przekazanych królom, Kapitulę, ani przez; ani po
chwale nie miż. - Przez niepowinno, przez rządy
xi i suma dla dobra ludzkiego sędzi sprawadliw-
si - a pochwalai nie miżi dla tego, że niwii i pnie
wsi, okaze przez sędziwo. - Ten alit sędziwa
byłby tytu nieparzalnice był spedygowany,
wspytlu najaw okaze, cada odhryje praw-
dy. —

3. Code przekłedzenia iakoby niwskliwego wdoxianu.
wdoxi kraszewicza doży ut ni mada; kasied-
lu wiże kądzeu iey mieplania, na piastach,
z wydmuchach, niwdaige wygonow a siawożeci
tak iani kraszewicza kraszewicza, edacie si i i ni.
podobno - be iak miżna tytu niwskliwych
mięzi dobrai na niwdaige byty wdoxianu.
Jeżeli nato pozwolii - to obow i nato
kredzi si wypadu, że wdoxianu: idni
kredzi umnie, dwidny iadily swe wyunie;
idowem: wstypcy przez lat 18ⁱⁿ kraszewicy po-
winni. - Preciwnie wpatze daci si widziei.
Jama uatnowi kraszewicza dowody i i ludzi
kraszewicy nicz, tak niwskliwi i goli.
Ludzy ondu podstępnym sposobem, che
ich i pod wladania Kapitulę wswiez dazge
ojieby. - a wrescie i to ni mada, wbi
wiazge; dwozy wdoxianu przez tak
druzni przez wrafu, kraszewicy do kras-
kuty ni wzdali kraszewicy. — ale niwskliwie
kasy ni by niwskliwy wdoxianu kraszewicy

zobsluhow

6

Reklamacje pociągów nie były uszczelnione. — Może
były, że oni żadnych nie miały wygód, dozwolona
iż były. — Lecz ta materia, czy ludźmi mają
dobrze grunta, stanowiąc y wygody do punktu
Interrogatorium nie należy. — Materia ta
maż naogno miyslowe uwagi, dotknąć się;
maż weryfikacyę, Interwencyę Komunikacyę y mapy
y grunta, czy czyje się pierwsze, rozwińcie się.
A gdy z ogólnego obejrzenia, co nastąpić mi-
si? poleży się niektórych; lecz nie wszystkich ka-
pewna wodomian leży woda. — Wtemczas Reklamacyę
Kapituly nastąpi melioracyę. — Kapitula ni-
czym, a tym barwą wodomian do siebie nale-
żych, niechwała y chwie nie mogą z guby
Jeżeli tedy, y jest ichałowian wodomian
leży woda, ta kapewna użyci y instry-
tu Kapituly nastąpi. — Może być w tym
stanu, że on z sobą widać iah Bogor,
Hei zapowiada wima. — Ale ta wima
Numerum y Papeterow, arzędowny y
Sub-arzędowny; pierwszego, że nie wyde-
luowad plan y Instrukcyę; drugiego, że
stanowiąc w czasie prawnym kamionowy
weryfikacyę y przy pierwszym troskliwości; trze-
ciego, że widać mając na celu dobro, jednowad
y z Numerumkami wchłowad. Zgubne dla wdo-
mian pociągów. — A jeśli tedy wszystkie-
ni

cestythlucini moze byt w swim czasie y wswoboi.
wym pomozdu prap. Tu sie Kapitula
winnu ruzie k Regorstinu - Pomazae
winu ze Hulwofli pod pedd swoinu
plany Kapitule, bydoby to idno ceter
Kapitule, bydoby to idno ceter
w habaligry a nawet skudliwy
prap. Jezeli Regorstinu idnie
pniecno azutnemiu, co do prap.
Hemia y kamian porzynowch, dia.
Janin, niech wprost pniecno
Kapitale wloze sie byz delata-
rem - Niechka kapuona do la-
sich popuwaie byz hrow. a wyje
dobrowolnie odpadnie. y nie
bydnie niesty Kapitule, a kawi-
majcemiu - a kterych sie wyje
nowido. - Izadka sie kas w ty
punctu k Regorstinu y eade prap.
paci idno najwzpy konfirmo-
wane, bydoby to idno co prap.
wai sie, az do nulezgo miedy k
Regorstinu koudy sie, a tak
de wozie niezamiedly - a bly
bydoby prap. wai sie k strony
Kapitule, do wallich odzow ynie
ostriznowi - bydoby nahonia, co
powstawai

1818-

Awagi.

—————

powstawa przeciwko najwyższej woli abt. Ulm-
dowi spediowany approbujący. — Ojczy, taki
sposob Patentu miznaby Strani Kraszewice.
wielka waga w tym punkcie powinna
być ostrożności. —

4. Punktka raportu Kwidzina y addyamentowe są do-
bre — Jednakiż sława mający od P. Kaps-
tudy jakainformowaniu się na mi a pa-
jedne Kwidzina, druzie słowom do
natury mury, w Strani, a Kwidzina inne swo-
ie przydadz może. — Wskazy punktka
te w sposobie doniesienia do Kwid-
du. Słuzbowo spedyowai maizago przed
wypadnie — inawny tak ich do futuridy-
cyi bez tytułu doniesienia podług
tu używanego Kwidzina może przy-
temi niebyda. —

5. Kwidzina w Kwidzina y dalze aneda iaku
są maiz, Kwidzina do Kwidzina, w Kwidzina
bydz może, niekby bydy przybyw-
wane y o Kwidzina przy Kwidzina Kwidzina
wiadzone — albowim bydz może Kwidzina
w Kwidzina intrygantiny sprawie, ka-
traicim ulegną. —

Wresnie: nalezie do tym interesie od P. Kaps-
tudy, maizago, w Kwidzina badaniu się
a w Kwidzina

u wdozian Przejmickich y u Estwamyck y
wladnych Olcin. Olegonnie, Lepuy o
wodytkim quinformie - a doswiad:
omnie iak ma postajie, hynie jaze
wodnia. —

